

ПОДІЛЬСЬКЕ СЛОВО

16 сторінок

№20 (5072) П'ятниця, 16 травня 2014 року

● 14 стор.

Мар'яна Соболь з Мишкович — про добрі традиції своєї сім'ї.

● 3-4 стор.

Травневі зустрічі з ветеранами Другої світової війни.

● 10 стор.

Чим живуть сьогодні Стегниківці — день кореспондента у селі.

www.trrada.te.ua - веб-сторінка Тернопільської районної ради

● 9 стор.

“Життя — найвища цінність” — це повинен знати кожен.

Жителька села Мишковичі Тернопільського району Надія Лазута, її дочка Оксана, зять Василь та гості — заступник голови Тернопільської районної ради Роман Наконечний, депутат Тернопільської районної ради Богдан Лихий.

Галина ЮРСА — ТРР «Джерело». Фото автора.

В українських селах і містах залишилось у живих дуже мало повстанців, зв'язкових УПА, репресованих тодішньою більшовицькою владою патріотів, які у далеких 40-их роках минулого століття виборювали незалежність України.

Вони і сьогодні, хоч декому вже за 80 чи за 90, займають високу громадянську позицію, зустрічаються з молоддю. Розповідають їм правдиву історію України, сторінки якої вони написали самі своїм жертвеним життям, боротьбою за самостійність та соборність рідної землі. Для декого з нас ці слова стали звичними і майже нічого не означають, як би боляче це не звучало. А для них кожна буква — це важка праця, ризик, боротьба, сльози, смерть по-

братимів, поневіряння, Сибір, каторга, радість від проголошеної у 1991 році Незалежності та біль, що не за таку Україну проливали кров українські патріоти.

Заступник голови Тернопільської районної ради, голова Тернопільської районної організації ВО «Свобода» Роман Наконечний та депутат Тернопільської районної ради Богдан Лихий традиційно у День Матері, який в Україні святкують у другу неділю травня, виїжджають у села району, де живуть колишні зв'язкові УПА, щоб привітати їх, доземно вклонитися та подякувати за те, що присвятили свої молоді літа боротьбі за українську незалежність.

Цього разу депутати відвідали Надію Лазуту з Мишкович, Мирославу Стебельську з Прошова, Надію Гавдю з Козівки, Уляну Комар зі Скоморох, Теклю Канцар з Настасова. Колишні зв'язкові та репресовані розповідали про своє життя, висловлювали занепокоєння по-

Свою молодість Мирослава Стебельська з села Прошова Тернопільського району віддала боротьбі за незалежність України.

діями в Україні, засуджували російського агресора. Жінки покладають велику надію на наступні президентські вибори та щиро вірять, що найближчим часом Україна вийде з воєнного стану, перестане проливатись безневинна кров, запанує дов-

гоочікуваний мир. Адже стільки патріотів поклали свої життя, щоб їхні діти та онуки ніколи не вбивали брата брата, не знали слова «війна», жили багато духовно та матеріально. Адже українці на таке життя заслуговують і все для того мають.

ОФІЦІЙНИЙ ПРЕДСТАВНИК В ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ

www.lanclaas.com.ua

Наша сторінка

www.facebook.com/PodilskSlovo

PodilskSlovo

• Цікаві зустрічі

• Вітаємо!

Ветеран Другої світової війни Володимир Михайлович Демків з лейтенантом міліції Оксаною Кіцак, капітаном Марією Луцишин, головою ради ветеранів органів внутрішніх справ Тернопільського району Михайлом Дреботом, онукою Іриною, правнуками Максимом, Мальвіною та Арсеном.

Воєнна юність Володимира Демківа

Галина ЮРСА – ТРР «Джерело». Фото автора.

Квітень 1944 року. Тернопіль у вогні та крові. Іде бій за кожен вулицю, в прямому розумінні – за кожен метр землі. Повсюди поранені та мертві тіла радянських і німецьких солдатів, трупи коней, розбита техніка. Неможливо дихати та сприймати навколишнє. Світ подібний до пекла. Таким його побачив сьогоднішній вісімдесятичотирирічний ветеран Другої світової війни, житель Дичкова Тернопільського району Володимир Михайлович Демків.

Солдат минулої війни розповідає, що йому у ті буремні роки виповнилося лише сімнадцять. Хлопець разом із сільськими товаришами виконував тоді дуже складну як для його віку та юначого світосприйняття роботу – вивозив з вулиць тіла мертвих солдатів. Як дитина радів, коли з купи бездиханних тіл хтось подавав ознаки життя і його відвозили до військового госпіталю. Часом гинули ті хлопці та дівчата, які працювали разом з Володимиром. Тоді біль був удвічі більшим, бо знав цих людей, розмовляв з ними нещодавно, а можливо, загиніли були з одного села.

Ветеран Володимир Михайлович Демків охоче розповідає і про свої фронтові роки. Безпосередньої участі у боях з німецькими фашистами він не брав, бо не підлягав мобілізації за віком. Але, коли Радянський Союз, ви-

конуючи умови антифашистської коаліції, оголосив війну Японії, вісімнадцятирічний Володимир одягнув військову форму та поїхав на фронт воювати у невідому країну з невідомим йому ворогом. Хоч війна ця тривала не роки, а місяці, проте залишила глибокий слід у житті хлопця. Ветеран до точності у днях пам'ятає весь хід подій боїв з японцями на Далекому Сході. Доводилося проходити десятки кілометрів по безводній піщаній пустелі. Сонце у більш, ніж п'ятдесятиградусну спеку випалювало тіло. Проте в таких умовах хлопці воювали, показували приклади мужності та відданості. Володимир Михайлович розповідає про супротивника з повагою. Адже японці так само мали свої ідеали, у які вірили і відстоювали.

Пам'яткою про бої з Квантунською армією є для Володимира Демкова подяка від Сталіна. А такі відзнаки, як знаємо, просто так тоді, у воєнний час, не видавались. У документі читаємо: «Боевой товарищ Демків Владимир Михайлович. Приказом Верховного Главнокомандуючого Генералиссимуса Советского Союза товарища Сталина от 23 августа 1945 года № 372 за прорыв Маньчжурско-Чжалайнурского и Холун-Аршайского укреплённых районов японцев, форсирование горного хребта Большой Хинган, преодоление безводных степей Монголии и освобождение Маньчжурии всему личному составу вашей части, в том числе и Вам, принимавшему участие в боях с японцами на Дальнем Востоке, объявлена благодарность»...

Володимир Михайлович за-

вжди радий гостям. Особливо своїм колишнім колегам з Тернопільського районного відділу міліції, які навідуються кожного року в День Перемоги, вітаючи ветерана із святом та днем народження, який Володимир Демків відзначає 1 травня.

«У важкий для України час відзначаємо цього року перемогу над фашизмом у Другій світовій війні, – каже ветеран. – Росія окупувала український Крим, підгодує сепаратистів на сході та півдні України. У час війни 1941-1945 років ми разом з росіянами били ворога на фронтах. Хто б міг подумати, що через 69 років Росія розв'яже війну проти України. Ми вірили, що після цієї страшної війни з багатомільйонними жертвами, спалених дощенту сіл та міст наші діти та внуки ніколи не візьмуть у руки зброю, не будуть гинути, так і не звідавши, що таке життя, не звивши сімейного гнізда та не народивши нащадків. І от що я скажу усім, хто нині живе війни, крові. Ви відправили у вічність Небесну Сотню та продовжуєте братовбивство. Ви чините великий гріх ще й тому, що не просто губите нині десятки та сотні мирних людей. Ви множите всенародне горе, число вдів, сиріт. Ви уже вбили тисячі дітей, які могли народитися. І вам цьому ні прощення, ні виправдання бути не може. Я як ветеран, громадянин України засуджую ці дії»...

Скажу по секрету, що ми планували зайти до ветерана у Дичків на годинку, не більше. А гостювали півдня. Цьому сприяли щирість господаря, його онуки Ірини та зграйка правнуків, які мирно бавилися на подвір'ї.

• Податкові новини

Сплачуйте податки з любов'ю!

Так говорив ще німецький письменник, поет, мистик Новалис. Справжнє ім'я якого Фрідріх фон Гарденберг.

Підсумки проведеної кампанії декларування 2014 року свідчать, що у більшості громадян спостерігається підвищення рівня податкової свідомості, з'явилося розуміння сплати податків як соціальної необхідності.

Особливістю процесу декларування стала спрямованість податкових органів на налагодження партнерських відносин з платниками податків, які хочуть виконати

свій обов'язок перед державою та суспільством щодо подання декларацій про доходи за минулий рік та сплати податків. Були проведені численні семінари, виступи у ЗМІ. Роз'яснювальна робота та практична допомога громадянам була надана під час зустрічей з територіальними громадами.

До Тернопільської об'єднаної ДПІ ГУ Міндоходів у Тернопільській області під час декларативної кампанії подано громадянами 3005 декларацій, з них: 1431 декларацію – громадянами, які зобов'язані її надати та 1574 – скориставшись правом отримання податкової знижки. Сума задекларованих доходів склала 135, 5

мільйонів гривень, з яких буде сплачено близько 5, 8 млн. грн податку на доходи.

Ризиковим суб'єктам господарювання – особлива увага

З метою запобігання та протидії процесам тінізації економіки Тернопільською об'єднаною ДПІ реалізується комплексна система заходів, направлена на виявлення суб'єктів господарювання, які через відповідні схеми мінімізують власні податкові зобов'язання, або використовуються як інструменти мінімізації для інших.

Щиро вітаємо з ювілеєм діловода Великоглибочецької сільської ради **Надію Петрівну СМОЛЕЙ**.

Хай доля квітне у роках прекрасних,
Життя приносить ніжність і тепло,

Хай Вам щоднини світить сонце ясне,
Завжди дарує радість і добро.

З повагою – колектив Великоглибочецької сільської ради, члени виконкому, депутатський корпус.

Педагогічний колектив Жовтневої ЗОШ І-ІІ ступенів вітає з днем народження вчителя хімії і біології **Ірину Богданівну ПЕТРІВ** і вчителя початкових класів **Ганну Броніславівну ОЖГУ**.

Хай квітнуть дні яскравим цвітом
І будуть в них сердечність і тепло,
Щоб у житті було чому радіти,
А смутку у душі ніколи не було!

Вітаємо з днем народження голову Ігровицької сільської ради **Галину Богданівну ГОЛИК**.

Зичимо здоров'я, щастя, довголіття,
Настрою веселого на повне століття.
Щоб життя було веселим, радісним,
багатим,
Щоб кожен день прожитий Вам здавався святом.

З повагою – колектив Ігровицької сільської ради, члени виконкому, депутатський корпус та соціальні працівники.

Від усього серця вітаємо із золотим весіллям подружжя **Петра і Євгенії СИСАК** з с. Жовтневе Тернопільського району.

Дозвольте Вас нам привітати,
Від щирого серця побажати.

Живіть не менш, як сто літ,
Не знайте горя, лиха й бід.

Своєю мудрістю Ви нас навчайте,
Порадами допомагайте.

Здоров'я міцного хай Бог Вам зішле,
Сили багато земля Вам дає.

Теплом своїм сонце зігріє,
А доля здійснить усі ваші мрії!

З повагою – сім'я Романських та сім'я Барновських.

Вітаємо з днем народження молодших медичних сестер ТРТМО **Катерину Михайлівну МАТУШЕВСЬКУ, Галину Андріївну ГУМЕНЮК, Ларису Степанівну ЛАДИКУ, Оксану Ярославівну КЛЮС, Галину Михайлівну ТИЧІНСЬКУ**, оператора комп'ютерного набору **Зоряну Богданівну ГОЛОТУ**, тракториста **Богдана Петровича БЕВЗА**.

Щастя, радості, добра,
Здоров'я, успіхів, тепла,
Благополуччя та достатку,
Щоб справи всі були в порядку.

Хай посміхається життя
Та буде кращим майбуття.

З повагою – колектив Тернопільського районного територіального медичного об'єднання.

Управління Пенсійного фонду України в Тернопільському районі просить отримувачів пенсій своєчасно повідомляти органи, що призначають та виплачують пенсію, про прийняття на роботу, звільнення з роботи, зміни в складі сім'ї, зміни місця проживання та інші обставини, що можуть вплинути на пенсійне забезпечення. **Тел. для довідок: 53-50-72, 53-51-54.**

Мишковицька сільська рада має намір передати в оренду майно комунальної власності, приміщення гаражів до 40 кв.м., розміщене за адресою с. Мишковичі, вул. Січових Стрільців 5А.

СПД-ФО Кузьмінський В.М. має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від джерел автосервісу, який знаходиться по вул. 15 Квітня, 5, с. Байківці Тернопільського р-ну: котел та фарбувально-сушильна камера, що працює на рідкому паливі, зварювальний напівавтомат. Викиди знаходяться в межах допустимих концентрацій. Зауваження надсилати протягом одного місяця на адресу: Майдан Перемоги, 1, м. Тернопіль, 46018.

СПД-ФО Кузьмінський В.М.

СПД-ФО Кузьмінський В.М.

СПД-ФО Кузьмінський В.М.

Учні та педагоги Малоходачківської ЗОШ І-ІІІ ст. в гостях у ветерана Великої Вітчизняної війни Степана Івановича Балабана та його сім'ї.

Їх тривожить майбутнє України...

Жанна БАСЮК,
заступник директора
з виховної роботи
Малоходачківської
ЗОШ І – ІІІ ст.

— син Михайло Степанович та невістка п. Олександра з родичами — привітно зустріли гостей. Степану Івановичу 93 роки. Його груди вкриті медалями, на скронях — сивина. Він пам'ятає ті страшні часи, хоча про них волів би і забути. Ветеран — добра і привітна людина. Цей чоловік багато пройшов випробувань і надзвичайно важко переживає події сьогоднішніх днів. Нехай від Дня Перемоги минуло 69 років, та не так легко ветеранам забути страхотні війни. А сьогодні їх тривожить майбутнє України. Кожен свідомий громадянин питає себе й інших: "Чому знову війна? І кому це вигідно?". Поет із Збаражчини, Леонід Ситник ставить такі ж питання у своєму вірші:

Чи збились ми зі свого шляху?

Чи нас лукавий спокусив?
Чому дійшли ми вже

до краху?
Народ покращення просив...
Вже досить в "джунглях"

нам петляти,
На бідах їхати в п'ятому.

Пора самих себе спитати:
Кому це вигідно, кому?

Можна по-різному ставитися до подій Великої Вітчизняної війни, але хіба можна забути тих, хто віддав своє життя для миру і спокою інших.

8 травня педагогом-організатором Олександром Михайлівною Стібель та активом учнівського самоврядування біля сільського пам'ятника загиблим воїнам проведено лінійку, присвячену пам'яті жертв Другої світової війни. Ведучі Лілія Конопацька, Світлана Козодаєва, Віталій Кузюк та Сергій Вівчар нагадали присутнім про трагічні воєнні події, які відбулися 69 років тому. Учасники лінійки — Лілія Осаулко, Максим Попів, Юлія Хрущ, Христина Соколова, Христина Мудра, Анастасія Паласюк, Юлія Гардіяш, Світлана Водяна, Марія Пелешук читали поетичні твори, присвячені пам'яті тих, хто за наше щасливе майбутнє пішов у небуття. Юлія Вівчар прочитала один з фронткових листів доньки до тата.

Пам'ятайте, друзі, цих людей довіку. Тих, хто повернувся, і хто поліг в боях. І вклонімося всі ми низько до землі їм; квітами устелимо їх тернистий шлях. Учні школи та присутні вшанували пам'ять героїв Великої Вітчизняної війни хвилиною мовчання та покладанням квітів до постаменту.

Потрібно, щоб наш народ зібрав "скарби духу", повірив у свою перемогу та в єдину Україну. Щасливе майбутнє нашої держави — це справа кожного з нас.

Аліменти на дитину

Михайло НАЦЮК,
начальник Тернопільського
районного управління юстиції.

Утримання дітей до досягнення ними повноліття є одним з найголовніших обов'язків батьків. Питання щодо порядку утримання батьками дітей врегульовано Сімейним кодексом України.

Відповідно до п.1 ст.181 СК України, визначена форма виконання сімейного обов'язку батьками щодо утримання дітей відведено батькам. Тобто, батьки вправі за згодою вирішувати долю своєї участі в утриманні дітей. При цьому, той із батьків, хто проживає окремо від дитини, може брати участь у її утриманні як в грошовій, так і в натуральній формі.

У випадку ухилення від виконання цього обов'язку той з батьків, з яким проживають діти, має право на звернення до суду для стягнення аліментів. У більшості випадків це відбувається після розірвання шлюбу, хоча стягнення аліментів не залежить від того, чи знаходяться батьки дитини в шлюбі, розлучені або, взагалі, чи перебували в ньому. За рішенням суду, кошти на утримання дитини (аліменти) присуджуються як у частці від доходу її матері, батька, так і у твердій грошовій сумі.

Відповідно до статті 183 СК України, розмір аліментів у частці від заробітку (доходу) матері, батька дитини визначається судом. При цьому, якщо стягуються аліменти на двох і більше дітей, суд визначає єдину частку від заробітку (доходу) матері, батька на їх утримання, яка буде стягуватися до досягнення найстаршою дитиною повноліття. Якщо після досягнення повноліття найстаршою дитиною ніхто з батьків не звернувся до суду з позовом про визначення розміру аліментів на інших дітей, аліменти стягуються за вирахуванням тієї рівної частки, що припадала на дитину, яка досягла повноліття.

Якщо платник аліментів має нерегулярний, мінливий дохід, частину доходу отримує в натурі, а також за наявності інших обставин, що мають істотне значення, суд за заявою платника або отримувача може визначити розмір аліментів у твердій грошовій сумі. Розмір аліментів, визначений судом у твердій грошовій сумі, підлягає індексації. Якщо розмір аліментів, визначений судом у твердій грошовій сумі, менше 30% прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, то дитині призначається відповідно до закону державна допомога в розмірі різниці між визначеним розміром аліментів і 30% прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку (стаття 184 Кодексу).

Згідно із ЗУ "Про Державний бюджет України на 2014 рік", прожитковий мінімум для дітей віком до 6 років з 1 січня встановлений в розмірі 1 032 грн., для дітей віком від 6 до 18 років — в розмірі 1286 грн. Звідси розмір аліментів на одну дитину не може бути меншим відповідно 309,60 грн. та 385,80 грн.

За рішенням суду, аліменти на дитину присуджуються від дня пред'явлення позову, хоча можуть бути присуджені і за минулий час, але не більше, як за три роки. Для цього позивачеві необхідно подати суду докази того, що він вживав заходів щодо отримання аліментів з відповідача, але не міг їх отримати у зв'язку з ухиленням останнього від їх сплати.

Перелік видів доходів, з яких утримуються аліменти та з яких не проводяться утримання аліментів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26 лютого 1993 р. N 146.

Відповідно до пункту 12 цього переліку, аліменти не утримують-

ся із: 1) вихідної допомоги при звільненні і сум неоподаткованого розміру матеріальної допомоги; 2) компенсації працівникові за невикористану відпустку, крім випадків, коли особа при звільненні отримує компенсацію за відпустку, не використану протягом кількох років; 3) допомоги на лікування; 4) допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами; 5) компенсаційних виплат при відрадженнях і переведенні на роботу в іншу місцевість; 6) польового забезпечення, надбавок до заробітної плати й інших сум, які виплачуються замість добових і квартирних; 7) компенсаційних сум, які виплачуються за амортизацію інструментів і зношеність одягу; 8) матеріальної допомоги осіб, які втратили право на допомогу по безробіттю; 9) вартості безкоштовного надання квартир та комунальних послуг; 10) одноразової допомоги при народженні дитини; 11) державної допомоги на поховання; 12) допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку; 13) допомоги на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням; 14) допомоги малозабезпеченим сім'ям з дітьми; 15) соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям; 16) державної соціальної допомоги на дітей-інвалідів, а також надбавки на догляд за інвалідом з дитинства та дитиною-інвалідом, що передбачені Законом України "Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам"; 17) допомоги по тимчасовій непрацездатності по догляду за хворою дитиною віком до 14 років; 18) тимчасової державної допомоги, якщо місце проживання батьків невідоме, або вони ухиляються від сплати аліментів, або не мають можливості утримувати дитину; 19) субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива; 20) щомісячної грошової допомоги у зв'язку з обмеженням споживання продуктів харчування місцевого виробництва та особистого підсобного господарства громадян, які проживають на територіях радіоактивного забруднення; 21) вартості речового, продовольчого забезпечення або його грошової компенсації; 22) дотацій на обіді, вартості путівок до санаторіїв і будинків відпочинку, що надаються за рахунок коштів підприємств та організацій.

Аліменти на утримання дитини стягуються до її повноліття, але якщо повнолітній дочка, син продовжують навчання і у зв'язку з цим потребують матеріальної допомоги, батьки зобов'язані утримувати їх до досягнення двадцяти трьох років за умови, що вони можуть надавати таку допомогу. В цього випадку право на звернення до суду з позовом, крім того з батьків, з ким проживає дочка, син, мають також і самі дочка, син, які продовжують навчання. Із припиненням навчання право на утримання припиняється.

Відповідно до ст. 164 Кримінального кодексу України, за злісне ухилення від сплати встановлених рішенням суду коштів на утримання дітей (аліментів), а також злісне ухилення батьків від утримання неповнолітніх або непрацездатних дітей, що перебувають на їх утриманні, карається штрафом від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від вісімдесяти до ста двадцяти годин або вправними роботами на строк до одного року, або обмеженням волі на строк до двох років. Те саме, вчинене особою, раніше судимою за такий злочин, карається громадськими роботами на строк від ста двадцяти до двохсот сорока годин, або вправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк від двох до трьох років.

Старшокласники Малоходачківської ЗОШ І-ІІІ ст. під час лінійки, присвяченої пам'яті жертв Другої світової війни.

Не ігноруйте
медичні
огляди

Анатолій ТЕОДОРОВИЧ,
завідуючий відділенням
епідеміологічних досліджень
Теребовлянського міжрайонного
відділу ДУ "Тернопільський
обласний лабораторний центр
Держсанепідслужби України".

Статистика свідчить: від туберкульозу щороку помирає близько 10 тисяч українців, тобто, щогодини через цю хворобу йде з життя один наш співгромадянин.

Головне — своєчасне виявлення хвороби. Якщо інфекцію не лікувати, з часом у людини розвивається відкрита форма туберкульозу, при якій збудники хвороби вільно виділяються у навколишнє середовище. Упродовж доби такий хворий виділяє мільярд мікобактерій туберкульозу, інфікуючи близько 10 людей за місяць. Складно залишається ситуація з рецидивами туберкульозного процесу — коли хвороба повертається. Хтось із таких пацієнтів, імовірно, вирішив обмежитись одним препаратом замість призначених трьох-чотирьох, хтось через місяць відчув себе краще і взагалі припинив прийом ліків. Відтак, інфекція атакує з новою силою, поволі перетворюючись на важковилікову форму. З'являються штами бацит, стійкі до одного або кількох медикаментів, отож, звичайне лікування такої людини вже не допоможе.

Водночас, у кожного із нас є безліч можливостей заразитися. Незважаючи на те, що туберкульоз частіше зустрічається у середовищі так званих асоціальних елементів, підхопити цю недугу можна в громадських місцях, у транспорті. Справді, ця хвороба може вразити кожного, але добробут населення має неабияке значення, тож держава повинна подбати про соціальне забезпечення українців.

Мешканцям нашої, з підвищеною вологістю, сприятливою для цієї хвороби, Тернопільської області можна порадити їсти більше білків та вуглеводів — м'яса, овочів, фруктів. Гуляти на свіжому повітрі, вести активне життя, відмовитись від шкідливих звичок, займатись спортом. Словом, зміцнювати імунітет, створювати бар'єр для хвороби, а ще робити всі необхідні щеплення та не ігнорувати флюорографічні огляди.

На жаль, розпізнати туберкульоз, який маскується під інші недуги, дуже важко. Навряд чи пересічному українцеві спаде на гадку, що підвищена температура, погане самопочуття, зниження працездатності, втрата апетиту, безсоння, дратівливість чи надмірна пітливість спричинені саме активністю палички Коха

Допоможе
"телефон довіри"

Начальник Державної фінансової інспекції в Тернопільській області Федір Бортняк просить громадян області максимально жорстко реагувати на можливі прояви корупції або службового недобальства в діях її працівників. Якщо ви відчуваєте упевненість з боку фінансового інспектора, формалізм чи відхилення від нормативно-правових актів у його роботі, негайно дзвоніть на "телефон довіри" за номером (0352) 52-54-05.

У той же час Федір Бортняк з метою дотримання фінансової дисципліни, раціонального і цілювального використання державних коштів та недопущення їх розкрадання закликає усіх до співпраці з Державною фінансовою інспекцією України в Тернопільській області. Якщо Вам відомі факти неправомірних вчинків у роботі чиновників з державним майном та грошима, а тим більше факти їх незаконного привласнення, не вагайтесь — дзвоніть на "телефон довіри": (0352) 52-54-05.

Зі скаргами, запитаннями та пропозиціями також можна звертатися на "телефон довіри" Державної фінансової інспекції України за номером (044) 425-38-18.

Заступник голови Тернопільської районної ради Роман Наконечний (крайній ліворуч), завідувач сектору молоді та спорту Тернопільської РДА Василь Заторський, голова Тернопільської районної федерації футболу Сергій Лісовий (крайній праворуч), Великогаївський сільський голова Олег Кохман, футболісти команд Великих Гаїв і Гаїв Шевченківських із дітьми (у центрі діти зі Слов'янська).

Стартував новий футбольний сезон

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.
Фото автора.

4 травня на стадіоні села Великі Гаї відбулися урочистості з нагоди відкриття нового сезону чемпіонату Тернопільського району з футболу. До учасників і гостей спортивного дійства звернувся заступник голови Тернопільської районної ради Роман Наконечний. Роман Іванович підкреслив об'єднувальну силу спорту, відзначив вагому роль футболістів-уболівальників у процесі відстоювання цілісності України, побажав командам чесної, безкомпромісної боротьби протягом сезону і перемогу. Завідувач сектору молоді та спорту Тернопільської райдержадміністрації Василь Заторський передав Великогаївській сільській раді кубок і грамоту за перемогу в конкурсі на найкраще футбольне поле в Тернопільській області у 2013-ому році, який проводило управління з питань фізичної культури і спорту Тернопільської облдержадміністрації.

Голова Тернопільської районної федерації футболу Сергій Лісовий нагородив грамотами людей, які сприяють розвитку футболу в Тернопільському районі: Віталія Гоцалюка, Сергія Зендрана, Богдана Задорожного, Івана Білоуса і Андрія Мартиновського. Грамотами за матеріальну підтримку футбольної команди Великих Гаїв Великогаївський сільський голова Олег Кохман відзначив жителів села Романа Варваріва, Михайла Романіва, Зеновія Литвина, Володимира Оринича і Андрія Погодика.

На знак єдності і неподільності України Олег Андрійович подарував дітям з окупованого сепаратистами Слов'янська Доне-

цької області футбольний м'яч і фотоальбом Тернопільщини. Подякував великогаївчанам, які погодились прихистити у своїх домішках сім'ї біженців зі Сходу України. Разом із дітьми капітани футбольних команд Великих Гаїв Віталій Гоцалюк і Гаїв Шевченківських Андрій Дручок підняли над стадіоном жовто-блакитний прапор. Хвилиною мовчання вшанували загиблих під час нещодавніх сутичок в Одесі.

Після завершення урочистостей відбувся футбольний поєдинок, який відкривав новий сезон. Команда Великих Гаїв, яка в попередньому сезоні ввійшла до четвірки кращих у Тернопільському районі, приймала на своєму полі дебютанта ліги — Гаї Шевченківські. Перший тайм із центру поля розпочали гості, які одразу ж побили атакувати ворота суперника. Уже на 10-й хвилині матчу гості домоглися свого — гравець Гаїв Шевченківських Олександр Рахлецький відкрив рахунок. На деякий час гра вирівнялася. Виділити котрусь із команд було важко. В середині першого тайму великогаївчани взяли ініціативу до своїх ніг. Скориставшись помилками опонентів, за п'ять хвилин гри вони забили два м'ячі у ворота суперників. Результативними ударами відзначилися Олександр Ждаха і Віктор Павлович. На перерву команди пішли з рахунком 2:1 на користь господарів поля.

Якщо в першій половині матчу гра проходила майже нарівних, то в другій все кардинально змінилось. Команда Великих Гаїв повністю перехопила ініціативу. Вчасні заміни "освіжили" гру команди. Своєю активністю господарі поля змушували суперників порушувати правила поблизу власних воріт. У другому таймі великогаївчани пробіли п'ять штрафних ударів із близької відстані. Один із них став результативним — Віталій Гоцалюк красивим, вивіреним ударом "зняв па-

вутинку" з "дев'ятки" воріт суперника. Після третього пропущеного м'яча команда Гаїв Шевченківських "попнула", і через деякий час воротар гостей виймає із сітки воріт четвертий м'яч. Засмутив свого опонента великогаївчанин Олег Горенчук. У підсумку — 4:1. "Гаївське дербі" завершилося на користь господарів поля.

Свої дебютні матчі в новому чемпіонаті зіграли й інші команди. В першій лізі дебютант із Товстолуга на домашньому стадіоні обіграв із рахунком 1:0 одного з фаворитів чемпіонату — команду Великих Бірок. Фіаско зазнав ще один дебютант ліги: команда Дичкова на своєму полі поступилася з рахунком 2:6 футболістам Великої Березовиці. Мишківці на виїзді дали бій господарям зі Шляхтинців — 3:2. Розчарували в першому турі футболісти з Плотичі, які на виїзді поступилися минулорічним чемпіонам з Грабівців із рахунком 5:1. Із таким же рахунком срібний призер 2013-го року — команда "Говерла" (Дубівці) — обіграла команду з Івачева.

У другій лізі вже в першому турі не обійшлося без несподіваних результатів. Футболісти з Довжанки познущалися над командою Ігровиці — 11:0 (група "А"). Команда з Білої потренувалася на гравцях із Лозової — 6:0 (група "Б"). Інші зустрічі принесли такі результати: група "А": Озерна — Козлів 4:0, Забойки — Домаморич 0:2, Пронятин — Кутківці 2:0, Цебрів — Підгородне 1:1; група "Б": Романівка — Жовтневе 2:1, "Динамо" (Ступки) — Смиківці 5:3, Байківці — М. Ходачків 5:2, Стегниківці — Гаї Шевченківські 2:0; група "В": В. Лука — Острів 1:3, Білоскірка — Баворів 6:3, Грабівці-2 — Плотича-2 2:0, Петрики — В. Березовиця-2 4:1, В. Глибочок — Прошова 4:1.

У третьому турі (18 травня) відбудуться наступні поєдинки:

• **Новачі**

Місце проживання новонароджених тепер
реєструють в органах соціального захисту

Відтепер батькам не потрібно окремо реєструвати місце проживання новонароджених дітей. Дані щодо місця проживання дитини для реєстрації міграційної служби надає орган соціального захисту, в якому оформляється відповідна соціальна допомога.

Спрощення процедури реєстрації місця проживання дитини

передбачено наказом МВС України від 21.01.2014 №43, який набрав чинності цими днями. Відповідно до наказу, органи соціального захисту надають підрозділам міграційної служби дані про місце проживання, які зазначає законний представник новонародженої дитини у заяві про призначення допомоги при народженні дитини. Слід зазначити, що раніше реєстрація місця проживання дитини була

обов'язковою умовою при зверненні до органів соціального захисту, отже, нововведення зеконномить батькам час на відвідування підрозділу міграційної служби для здійснення такої реєстрації та отримання довідки.

У разі, якщо батьки дитини проживають за різними адресами, при зверненні до органів соціального захисту необхідно окремо зазначити, що місце проживання дитини погоджено двома батька-

ми. Якщо під час опрацювання даних міграційною службою буде встановлено, що місце проживання одного з батьків дитини або її законного представника не зареєстровано або в реєстрації місця проживання дитини відмовлено, про це негайно буде повідомлено орган соціального захисту населення.

За матеріалами УДМС України в Тернопільській області.

“Ми тобі, Букваріку, дякуємо дуже”

Від щирого серця вітаємо водія редакції газети “Подільське слово” **Олега РОМАНСЬКОГО** і його дружину **Наталю** з народженням синочка Владиславчика.

Привітання мамі й татку
Із народженням хлоп'ятка!
Красенем хай він зростає
І здоров'я, й мудрість має.
Хай найкращим буде сином
І продовжить рід родини,
Радістю всіх звеселеє,
Щастя хай його чекає.

3 повагою – колектив редакції газети “Подільське слово”.

Педагогічний колектив Ігровицької ЗОШ I-II ст. щиро вітає з днем народження вчителя початкових класів **Людмилу Володимирівну АНДРУШКІВ**.

Від Бога — здоров'я, від людей — шани,
В серці — спокою, життєвої відваги,
Робити добро і вершин досягати,
Сяяти красою, мов квіти весни,
У долі — багатства, достатку, добра
На многії і благії літа!

З нагоди дня народження надсилаємо сердечні побажання міцного богатирського здоров'я, молодечого запалу і міцності духу **Ігорю Степановичу КАСІЯНУ** з смт. Великі Бірки.

Наш славний і рідний, найкращий у світі,
З Тобою нам завжди затишно й світло.
Ти — гарний господар і батько чудовий,
Даруєш турботу та море любові.
Спасибі за ласку, за руки умілі,
Що вмійєш підтримати словом і ділом.
Хай Бог милосердний з високого неба
Дарує усе, чого тільки треба.

3 повагою і любов'ю – рідні.

Колектив управління Державної казначейської служби України у Тернопільському районі щиро вітає з днем народження головного казначея відділу бюджетних надходжень, видатків та обслуговування розпорядників коштів та інших клієнтів **Христину Степанівну ВОЛОЩУК**.

Щастя, радості, добра,
Здоров'я, успіхів, тепла,
Благополуччя та достатку,
Щоб справи всі були в порядку.
Хай усміхнений життєв
Та кращим буде майбуття.

Щиро і сердечно вітаємо з днем народження директора будинку культури с. Байківці **Мар'яна Васильовича ГАРБУЗА**.

Хай життя шумить, квітує,
Щасливим буде кожен день,
А доля залюбки дарує
Багато радості й пісень.

3 повагою – колектив Байковецької сільської ради.

Найщиріші вітання з днем народження надсилаємо учасницям дитячого фольклорно-етнографічного колективу “Чернелівський завіт” БК с. Чернелів-Руський, сестричкам **Діані та Христині ШМИГЕЛЬСЬКИМ**.

Хай доля подарує зорепад
Здоров'я, щастя, успіхів, надії,
Життя хай квітне, як вишневий сад,
Здійсниться задуми і заповітні мрії.

3 повагою – дирекція будинку культури с. Чернелів-Руський.

Щирі і сердечні вітання з днем народження вчителя світової літератури та художньої культури Почапинської ЗОШ I-III ст. **Ганну Станіславівну МАКСИМ**.

Дай Вам, Боже, день щасливих,
Дай добра, здоров'я, сили,
Дай любові, миру, втіхи,
Змоги дай життя радіти.
Хай Вас Бог благословляє,
Многії літа посилає.

3 повагою – педагогічний колектив Почапинської ЗОШ I-III ст.

Колектив Почапинської ЗОШ I-III ст. щиро вітає з днем народження технічного працівника школи **Наталію Оліанівну ШАСКЕВИЧ**.

Хай життя квітує, як калина в лузі,
Нехай будуть поруч щирі, вірні друзі,
Хай обминають болі й тривоги,
Хай стелиється довга життєва дорога.

Першокласники НВК “Лозівська ЗОШ I-III ст. —ДНЗ” під час свята Букварика.

дянина нашої країни. Він чить читати і писати, і саме з нього діти отримують першу маленьку часточку тих великих знань, які дає школа, адже саме з неї починається наша дорога у світ великої літери, світ знань. Букварик допомагає першокласникам відкрити незнане, як і з маленьких зернят-літер виростає слово.

До свята Букварика дітки старанно готувалися. Першокласники із задоволенням демонстрували усім присутнім все, що вони навчилися за перший рік у школі. Як дзвіночки, лунали вірші та піс-

ні з уст дітей. У тематичних костюмах діти представили веселу абетку. Кожна дитина з радістю говорила про значення і цінність кожної букви. З гордістю спостерігали батьки за своїми дітками, які опанували вже ази грамоти та читання. Особливого настрою святу додав запальний танець у виконанні першокласників. Також до дітей у гості на свято завітала нова подруга — Читанка. Діти радо її зустріли, адже це для них щось нове і тому надзвичайно цікаве.

Попереду першачків чекає ще

довга і цікава дорога в Країну Знань. І це свято — перша сходинка у шкільному житті, яку першокласники подолали разом із своєю першою вчителькою Ольгою Володимирівною Гоцькою, яка стала їм другою мамою і мудрим наставником. Першокласники і їхня перша вчителька вдячні тим, хто завітав на їхні перші збори. Сподіваємось, що зібрані зернята знань проростуть ясним урожаєм у майбутньому, а тепло сьогоднішнього свята залишиться у серцях дітей назавжди!

200-річчя Великого Кобзаря

Шевченка слово — невичерпне джерело

Яна ВІТУШИНСЬКА,
учениця 10 класу Почапинської
ЗОШ I-III ступенів.

7 квітня в Почапинській ЗОШ I-III ступенів відбувся урочистий захід “Шевченка слово — невичерпне джерело”, присвячений 200-річчю з дня народження великого сина України. Дійство розпочали учні 4 класу Віталій Ковдрин, Ліля Казюра, Анастасія Гончар. Наймолодші актори майстерно відтворили епізоди з дитинства видатного поета.

Глибини душі всіх присутніх торкнулося декламування Світланою Фостяк вірша десятикласниці Марти Грицько “Душа Великого Кобзаря — про Батьківщину”. Особливо натхненно лунали поетичні рядки Тараса Шевченка у виконанні учнів 6-го класу Ірини Завади, Ніни Зарішняк, Софії Броварної, Тетяни Маркути, Андріани Салуку.

Родзинкою свята стала інсценізація Шевченкової драми “Назар Стодоля”. Пrawdę гра самодіяль-

них акторів залишила неповторні враження. В залі не було жодної байдужої людини. Глядачі щиро співчували закоханій парі Галі та Назару (ролі виконали Христина Гаврон та Віталій Телех), які довели, що справжнє кохання здатне витримати будь-які перешкоди. Веселилися з комічних бесід Стехи та Хоми Кичатого (у ролях — Тетяна Палига, Степан Лоїк) та захоплювалися побратимом і порадиником Назара Гнатом Карим (Андрій Петрів). Цікавою була сцена сватання, що розкрила особливості старовинного обряду. Ролі старостів виконали Дмитро Піговський і Тарас Стецьок.

Особливого колориту свято набуло завдяки виступу дуету “Софілей” у складі Софії Юречко та Лілії Теліх. У їхньому виконанні зі сцени прозвучали пісні на слова Кобзаря “Тече вода в синє море...”, “Не тополи високою...”.

Інсценізація уривку з драми Тараса Шевченка “Назар Стодоля”.

Надовго глядачам запам'ятався чарівний спів Тетяни Шведик і Руслана Геца, які виконували пісні, присвячені Тарасу Шевченкові та Україні. По-особливому звучав традиційний “Заповіт” у виконанні шкільного хору під керівництвом вчителя музики Михайла Васильовича Кравця.

Наприкінці свята ведучі — автор цих рядків та Ірина Ковальчук — ще раз нагадали всім присутнім Шевченкові заповіді. Як ніколи актуально звучали Кобзареві слова “Обнімься ж, брати мої, молю вас, благаю!”. Сьогодні, в нелегкий для України час, українцям треба об'єднатися навколо цінностей, які важливі розвитку нашої держави. Це те найголовніше, що нам треба взяти із Шевченкової спадщини.

Висловлюємо вдячність педагогам, які допомогли в організації та проведенні цього заходу: вчителю української мови та літератури Наталії Богданівні Войткович, педагогу-організатору Марії Леонідівні Крамар та директору будинку культури села Почапинці Володимиру Мironовичу Крилю.

Організатори та учасники свята у Почапинській ЗОШ I-III ст.

• Це повинен знати кожен

• Вітаємо!

Життя — найвища цінність

Галина ЮРСА —
ТРР "Джерело".
Фото автора.

Нині, говорячи про надзвичайні ситуації, мають на увазі не так природні катаклізми, як трагедії, до яких призводить господарська діяльність людини — пожежі, нещасні випадки на виробництві та у побуті. Трагедії не потрібні чекати, проте готовим до неї треба бути повсякчас. Тому в загальноосвітніх школах учнів з молодших класів вчать теоретичних та практичних навичок надання першої медичної допомоги при опіках, ураженням струмом, отруєннях хімічними речовинами, грибами тощо.

29 квітня у Острівській ЗОШ I-III ст. відбувся показовий День цивільного захисту, у якому взяли участь директори усіх загальноосвітніх шкіл Тернопільського району. У рамках заходу відбувся семінар. Директор Острівської ЗОШ I-III ст. Оксана Казимирівна Кожушко провела презентацію "Школа — наш рідний дім", де розповіла про село Острів, його історію та сучасність. Учасники презентації довідалися про традиції школи, вагомий досягнення учнів та учителів.

Директори шкіл, спеціалісти відділу освіти Тернопільської РДА взяли участь у виховних годинах. Мені пощастило найбільше. Бо з допомогою директора Оксани Кожушко відвідала все найцікавіше одразу на трьох уроках. У четвертому класі на виховній годині "Надзвичайні ситуації", яку провела вчителька Наталя Богданівна Коляса, найбільше припало до душі засідання місцевого Джентльмен-клубу, члени якого у формі вишуканих англійських манер навчали казкових героїв та усіх присутніх правил дорожнього руху. Гарним був виступ танцювального колективу "Калиновий цвіт" Острівської музичної школи (містечкський керівник Ліна Горбунова). Дівчатка показали танцювальну композицію "Ляльки".

У п'ятикласників Лідії Степанівни Тур на виховній годині "Вогник нехай творить лише добро" усіх до сліз схвилювала композиція-реквієм, присвячена Небесній сотні. У віршованих рядках на фоні тужливої мелодії "Пливе кача" діти та їх наставниця показали велич подвигу українських людей, які у час Революції Гідності віддали свої життя за рідну землю, європейський ви-

Завідуюча відділенням екстреної медичної допомоги у Тернопільському районі Ганна Пелешок показує способи надання першої медичної допомоги учасникам та гостям показового Дня цивільної оборони в Остріві; друга справа — директор Острівської ЗОШ I-III ст. Оксана Казимирівна Кожушко.

бір держави. "Хоч основне на землі — людина, сказала Лідія Тур, — та у часи випробувань кожен патріот України, обороняючи землю від зайд, не задумуючись, віддає своє дорогоцінне життя за дітей, матерів, за те, щоб іншим жилося краще..."

На уроці у дев'ятому класі, який провела Надія Володимирівна Крамар і який названо "Життя людини — найвища цінність", учні продемонстрували свої знання про екстремальні ситуації, правила поведінки у складних умовах та методи надання першої медичної допомоги при різного роду ураженнях.

Опісля пролунав сигнал навчальної тривоги, і учні, учителі, увесь персонал школи і, звичайно ж, гості, без паніки, організовано покинули шкільне приміщення (провели евакуацію). Відбулося урочисте відкриття Дня цивільного захисту у Острівській ЗОШ I-III ст.

Семінар-навчання з питань надання першої медичної допомоги потерпілим у екстремальних умовах провела завідуюча відділенням швидкої медичної допомоги Тернопільського районного територіального медичного об'єднання Ганна Пелешок. Про основні аспекти гуманітарного права в умовах сьогодення та організаційні заходи в рамках

Десятикласники Острівської ЗОШ I-III ст. демонструють дії в умовах навчальної хімічної атаки.

Всеукраїнського місячника Червоного Хреста розповіла голова Тернопільської районної організації Товариства Червоного Хреста України Ольга Нижник. Ольга Михайлівна наголосила, зокрема, що діяльність організації спрямована на поширення ідей милосердя, гуманності як

основних принципів червонохресного руху. Вона закликала учнів сповідувати здоровий спосіб життя, викорінювати погані звички, бути хорошими дітьми для своїх батьків та патріотами України.

Показовий виступ "Школи безпеки", яку в Острівській ЗОШ I-III ст. веде викладач предмету "Захист Вітчизни" Євгеній Іванюта, привернув, напевне, найбільше уваги. Адже присутні мали змогу спостерігати надзвичайну ситуацію та поведінку учнів у складних ситуаціях (пожежа, хімічна атака тощо). І хоч надзвичайні ситуації було змодельовано, проте учні показали свої навички наяву.

На підсумковій лінійці учні школи показали літературно-музичну композицію "Ні — війні!". Діти читали поетичні рядки про мирне життя, соборну Україну, засудили агресію Росії.

Присутня на семінарі депутат Тернопільської районної ради, директор Великоглибочецької ЗОШ I-III ст. ім. Я. Стецька Надія Романівна Тишук від імені усіх подякувала педагогічному колективу школи, усім учням — острівчанам за змістовно проведений День цивільної оборони. Пані Надія наголосила на актуальності подібних заходів, адже у час агресії східного сусіда навички правильного поводження в екстремальних ситуаціях, як ніколи, потрібні.

Учасники Дня цивільної оборони в Острівській ЗОШ I-III ст. відвідали місцеву пам'ятку — цілюще джерело, помолились за Україну, молодь, за краще майбутнє.

Учні Острівської школи — за соборність України, за мир та світле майбутнє!

Від щирого серця вітаємо з днем народження художнього керівника БК с. Мишківичі Тетяну Володимирівну ГОНТАРУК.

В цей дорогий для серця день Бажаєм квітів і пісень,
Від друзів ширих привітань,
Від зірок здійснення бажань,
Від сонця, світла і тепла,
Щоб доля щедрою була.

З повагою — друзі з с. Чернелева-Руського.

Щиро-сердечно вітаємо з 30-річчям кохану дружину, люблячу донечку у Галину БУТЕНИЦЬ з с. Мишківичі Тернопільського району.

Дорога Галинко, вітаємо і бажаємо днів щасливих, золотих.

Щоб родило щастя рясно,
все в житті було прекрасно.

Щоб усе могло і вмілось,
квітнувало, веселіло.

Щоб в сім'ї завжди були любов,
повага і тепло.

Хай Ісус Христос і Мати Божо
тебе оберігають

І здоров'я посилають на многі літа.

З любов'ю — чоловік Андрій,
мама Марія, тато Володимир.

З 50-річчям щирісердечно вітаємо завідуючу клубом с. Хатки Надію Зіновіївну КВАСИЧИНСЬКУ.

Нехай цвітуть під небом синьооким
Ще довго-довго дні й літа,
А тиха радість, чиста і висока,
Щоденно хай до хати заверта.
Бажаємо здоров'я, сонця у зеніті,
Любові, доброти і щастя повен дім,
Нехай у серці розкошує літо
І соняхом квітне золотим.

З повагою — колективи відділу культури Тернопільської райдержадміністрації, Тернопільського районного будинку культури, Тернопільської районної організації профспілки працівників культури.

Щирісердечно вітаємо з днем народження начальниці відділення зв'язку с. Жовтневе Надію Степанівну ГУРСЬКУ.

Хай щастя переповнить це свято
І золоті мрії небосхил,
Хай вділить доля радості багато,
Енергії, завзяття, творчих сил.

З повагою — працівники ФАПу, відділення зв'язку, бібліотеки с. Жовтневе.

19 травня 30-річний ювілей святкуватиме дорога подруга Галина Володимирівна БУТЕНИЦЬ з с. Мишківичі Тернопільського району. Від душі зичу міцного здоров'я, родинної злагоди, благополуччя та Божого благословення.

Хай доля подарує зорепад
Здоров'я, щастя, успіхів, надії,
Життя хай квітне, як вишневий сад,
Здійсняться задуми і заповітні мрії.

З повагою — подруга Надія Федорчук з с. Шляхтинці.

Щирісердечно вітаємо з днем народження директора будинку культури с. Байківці Мар'яна Васильовича ГАРБУЗА, художнього керівника будинку культури смт. Велика Березовиця Андрія Володимировича ГАБУДУ.

Бажаємо миру і світлої долі,
Запалу, енергії, сили доволі,
Творчого вогнику, віри й наснаги,
Щедрості серця, людської поваги.

На довгих стежках життєвої ниви
Будьте завжди здорові й щасливі!

З повагою — колективи відділу культури Тернопільської райдержадміністрації, Тернопільського районного будинку культури, Тернопільської районної організації профспілки працівників культури.

Стегниківці сьогодні і завтра

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

На семи пагорбах уздовж річки Гніздечна, за 14 кілометрів від Тернополя, розкинулося мальовниче село Стегниківці. Із західної сторони воно оточене лісами, на північ від села видніються відроги Товтр, зі сходу та півдня село відкрите теплим сонячним променям. Тягнуться Стегниківці більше, ніж на 2 кілометри, і є крайньою північною точкою Тернопільського району. В північній частині села розливається широкий став. Простягається він до гори Воронячої, що в селі Івашківці Збаразького району. Крім Стегниківської, ставок розташований на території Дубовецької сільської ради Тернопільського району та Івашковецької Збаразького району. Загальною площею стегниківської частини водойми становить 23,02 гектара.

Ставок матиме нового орендаря

Протягом десяти років ставок орендувало ВАТ "Тернопільавтогосп". За інформацією Стегниківського сільського голови Олега Олійника, торік 28 жовтня термін оренди закінчився.

— На жаль, Стегниківці не ма-

Стегниківський сільський голова Олег Олійник.

ють стабільних джерел фінансування, тож доводиться заради поповнення бюджету села чимось жертвувати, — каже Олег Миколайович. — Іноді для залучення інвестора потрібно піти на ризик. Необхідно відновлювати старі приміщення, ремонтувати дороги, які в нас не в найкращому стані. Для цього потрібні кошти. Маємо не так багато підприємств і підприємців. Головними інвесторами села є ТОВ "Стегниківське", його директор Мирон Кубант, ТОВ "Україна" (голова Василь Улич),

яке орендує в Стегниківцях піщаний кар'єр. Тому 8 лютого ц. р. на сесії сільської ради було прийняте рішення надати в оренду ставок. Новим орендарем буде підприємець Ігор Комендат, який брав участь у сесії, відповів на запитання депутатів. Ігор Юлійович пообіцяв надати кошти на ремонт сільського клубу. Зараз працюємо над укладанням договору про оренду ставка терміном на 35 місяців. Це тривалий і кропіткий процес. Наразі оформлено технічну документацію на дамбу. Можу запевнити жителів Стегниківців, що вони зможуть без перешкод ловити рибу і відпочивати на березі ставка, інтереси громади не постраждають.

3 діда-прадіда сіячі

Торік Стегниківці святкували 550-річчя з часу заснування села. Цій ювілейній даті директор Стегниківської загальноосвітньої школи, історик, учитель історії та правознавства, відмінник освіти України Богдана Чикало присвятила свою книжку "3 діда-прадіда сіячі і звитязці". В ній описано історію Стегниківців у XVII-XIX століттях, наведено історичні аспекти будівництва і розвитку сільської церкви, діяльності "Просвіти", громадських організацій, осередків ОУН-УПА та політичних партій. Висвітлено історію Стегниківців у часи війни, показано господарське життя села, становлення сільської кооперації, місцевого самоврядування. На сторінках книжки згадуються відомі односельчани, предки діаспори, наведено визначні пам'ятні місця села, окреслено історію школи. Видання щедро ілюстроване світлинами, копіями архівних документів. Книжка видана тернопільським видавництвом "Астон" тиражем у сто примірників коштами сім'ї Богдани Чикало.

Богдана Дмитрівна розповіла, що близько тридцяти років збирала матеріал для книжки, працювала в архівах Києва та Львова, записувала розповіді односельчан, збирала фотографії. Виходу книжки в світ передували укладання фотоальбому історії села, проведення краєзнавчих уроків у школі, під час яких до збору й опрацювання матеріалу долучалися учні. Збирати матеріали Богдані Дмитрівні допомагали краєзнавець Єфрем Гасай, письменник Богдан Мельничук.

— Одного дня я вирішила, що зібраний матеріал необхідно опублікувати, щоб зберегти пам'ять односельчан про власне коріння.

Хотіла вплести у вінок слави України ще одну розповідь — про Стегниківці. Наше село — це маленька частинка України. Тут пролягли стежки мого дитинства. Тут мріяло і боролось за краще життя не одне покоління. На перший погляд, нічого надзвичайного в минулому та теперішньому Стегниківцеві не знайдеш. У селі не проживали видатці зі світовими іменами. Проте жителі села ніколи не були осторонь боротьби українського народу за волю рідної держави. Найбільше наше багатство — земля і працьовиті волелюбні люди. Про них і написана моя книжка.

На лівому боці ставу, найвищому місці Стегниківців, стоїть церква Різдва Пресвятої Богородиці, яку побудували 1898 року

хімії і біології Наталя Загнибіда, у школі є комп'ютерний клас із п'ятьма сучасними комп'ютерами. Також учителі використовують на уроках власні гаджети. Має школа і новенький плазмовий телевизор, подарований ТОВ "Стегниківське". В школі організовують безліч навчально-виховних заходів, учні залучаються до дослідницько-пошукової роботи, беруть участь у численних конкурсах і предметних олімпіадах, часто досягають високих результатів.

Разом зі школою та клубом різноманітні заходи проводить бібліотека-філія під керівництвом завідувачки Оксани Дячун. Повз увагу не проходить жодна вагома дата в календарі. В бібліотеці організовані книжкові експозиції, присвяче-

Завідуюча Стегниківською бібліотекою-філією Оксана Дячун.

за кошти громади села. Архітектором, художником і різьбярем храму був о. Модест Дністрянський. Виготовлений ним іконостас є безцінною окрасою церкви і до сьогоднішнього дня. 1908 року храм освятив митрополит Андрей Шептицький. Під час святкування 100-річчя церкви місцевий поет Микола Семусь возвеличив святиню в одній зі своїх поезій.

Погляд у майбутнє

Коли приїжджаєш у Стегниківці, тебе зустрічають не лише барвисті краєвиди, а й гостинні, привітні люди. Неабияке захоплення викликає відданість стегниківчан своїй справі. В селі діє фельдшерсько-акушерський пункт. Його завідувача Марія Королюк завжди готова надати кожному необхідну медичну допомогу. Налагоджена співпраця всіх культурно-освітніх ланок села: місцевий клуб (завідуюча клубом Дарія Карман), школа, бібліотека не ізольовані одне від одного. Як діти, молодь, так і доросле населення долучаються до різноманітних заходів, проектів.

Як розповіла заступник директора Стегниківської школи, вчитель

ні 200-річчю з дня народження Тараса Шевченка "Шевченкове слово повік не старіє", пам'яті Героїв Небесної сотні, позачерговим президентським вибором "Вибираємо Президента — вибираємо майбутнє", 28-мій річниці Чорнобильської трагедії "Чорнобиль — біль наш довічний". Вчителі початкових класів із метою навчити школярів правильного поводження з книжкою проводять бібліотечні уроки. Учні школи мають змогу позмагатися в творчих конкурсах. Виставку учнівських робіт можна побачити в бібліотеці. Нещодавно, наприклад, проводився конкурс на кращий малюнок, присвячений Великодній тематиці. Переможці отримали книжкові подарунки від видавництва "Навчальна книга — Богдан".

Є у Стегниківцях і свої спортивні команди. Футбольна команда села, сформована у 2006 році, бореться за призові місця в другій лізі чемпіонату Тернопільського району з футболу. Координує роботу команди капітан Ярослав Скиблюк, який цьогоріч виборов друге місце у змаганнях із гирьового спорту на Сільських спортивних іграх Тернопільського району. Уродженець Стегниківців Михайло Штанкевич виступає у складі юнацької команди дніпропетровського "Дніпра".

Стегниківська ЗОШ I-II ступенів, де навчається 58 учнів, розміщена в двох старих будинках. Мешканці села з нетерпінням очікують на нову школу (розрахована на 144 учні), яку вже більше двадцяти років не можуть добудувати через брак коштів. Оскільки в школі немає власного спортзалу, стегниківським школярам доводиться займатися в спортивних школах Тернополя. Проблемним є питання відсутності у Стегниківцях дитячого садка. Зараз у селі зростає 40 дошкільнят. Найближчий дитсадок знаходиться в сусідній Лозові. Проте, за словами сільського голови Олега Олійника, Лозівський НВК поки що не готовий прийняти таку кількість дошкільнят зі Стегниківців.

Дороги в Стегниківцях в аварійному стані. Периферійні шляхи не ремонтували більше десяти років, на центральній вулиці два роки тому було проведено всього лиш легкий ямковий ремонт. У зв'язку з цим, кажуть, у селі визріло питання про закриття перевізником автобусного рейсу "Стегниківці-Тернопіль". Така перспектива нікого не тішить.

Вчителька початкових класів Стегниківської ЗОШ I-II ступенів Наталя Скубіш з учнями другого класу.

Стегниківські школярі з учителями в сільському клубі під час відзначення 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка.

Шевченко — це Україна, Україна — це Шевченко

Олег ГАВРОНСЬКИЙ,
учень 11 класу
Великогаївської ЗОШ I-III ст.

У "Шевченківські дні" з нагоди 200-річчя з дня народження видатного українського поета, філософа і просвітителя Тараса Шевченка у Великогаївській школі відбувся місячник "Шевченко — це Україна, Україна — це Шевченко". Бо Шевченко — це не тільки те, що вивчають, а й те, чим живуть, у чому черпають сили і надії.

Відкриття місячника розпочалося з урочистої лінійки та тематичних уроків, присвячених 200-річчю з дня народження Кобзаря. Педагогічний та учнівський колективи школи провели марафон "200 віршів до 200-річчя Тараса Григоровича Шевченка". Відтак, школярі від першого до одинадцятого класів читали поезії Кобзаря, а величний "Заповіт" звучав багатьма мовами світу. У рамках місячника проведено ряд літературно-музичних композицій, приурочених світлій пам'яті Тараса Григоровича. "Шевченковий Кобзарик" — так називалася музична композиція, яку підготували учні 1-А класу (класний керівник — Наталія Володимирівна Середюк) та учні 5-А класу (класний керівник — вчитель світової літератури Ольга Мирославівна Мудра). "Благословен той день і час, коли прослалась килимами земля, яку сходив Тарас..." — творчий проект семи-класників (класний керівник — вчитель української мови та літератури Ірина Іванівна Онуферко). Літературу з музикою вдало поєднали учні 3-А класу (класний керівник Наталія Андріївна Гордиська) у композиції "Візьму у руки я "Кобзар". Представники 9-А та 9-Б класів презентували композицію "Весна починається з Шевченка" (класний керів-

Учні 9-их класів Великогаївської ЗОШ I-III ст. із літературно-музичною композицією "Весна починається з Шевченка".

ник 9-А класу — вчитель української мови та літератури Ольга Ростиславівна Майка, класний керівник 9-Б класу — вчитель інформатики Олена Зіновіївна Сівінська).

У рамках місячника у Великогаївській школі відбулася наукова конференція для старшокласників "Відомий і невідомий Шевченко". За допомогою мультимедійних засобів учні 9-11 класів демонстрували презентації-дослідження творчості Шевченка. Автор цих рядків представив роботу "Маловідомі факти перебування Шевченка на засланні" (керівник проекту — вчитель української мови

та літератури Людмила Іванівна Кравчук). Дев'ятикласниці Уляна Калущ, Юлія Сенік та Христина Ядчишин підготували презентацію "Шевченко і сучасність" (керівник — вчитель української мови та літератури Ольга Ростиславівна Майка). Учениця 10 класу Віта Семанчик демонструвала результати дослідження "Пам'ятники Шевченку на Тернопільщині". Дослідження "Лауреати Шевченківської премії на Тернопільщині" представив десятикласник Євген Вовчанський (керівник — вчитель української мови та літератури Мирослава Михайлівна Бойко. З доповіддю "Шевченко на Терно-

пільщині" виступила вчитель історії Ганна Миколаївна Шаварин.

Впродовж Шевченківських днів великогаївські школярі переглянули ряд художніх та документальних кінофільмів, відвідали виставки, згадали улюблені твори поета та поринули в атмосферу творчості й натхнення. Пісні шкільного ансамблю "Мрія" (художній керівник — Марія Володимирівна Ярема), танці гурту "Гаївський первоцвіт" (мистецький керівник — Михайло Володимирович Качан), палкі слова ведучих дозволили учасникам заходу зазирнути в епоху Великогаївського Кобзаря.

На базі Великогаївської школи відбувся і Тернопільський районний конкурс читців поезії "Тарасовими шляхами", у якому учні Великогаївської ЗОШ I-III ст. здобули призові місця: перше місце — учениця 9-А класу Олена Сенік та учениця 9-Б класу Христина Ядчишин; друге місце — автор цих рядків; третє — шестикласник Віталій Лаш та учениця 7 класу Лідія Кучма.

Завдяки значному об'єму виконаної роботи, школярі у Великих Гаєх перегорнули сторінки творчої спадщини поета, художника й мислителя, відтак, знову, або й уперше, відкрили для себе Шевченка. У серці кожного з присутніх Великий Кобзар залишив слід самоусвідомлення себе, як сина чи доньки великого українського народу.

Минають роки, спливають століття, а Шевченко залишається жити в пам'яті кожного українця. Його безсмертне ім'я, неповторні твори ось уже два століття живуть у серцях народу, його мрія, пробуджуючи у людей щирі та благородні почуття. Зважаючи на сьогоднішні важкі дні в історії України, Шевченкова поезія об'єднує українців у межах єдиної країни, і навіть у далекому порубіжжі. Великий Кобзар залишив для нас і наших дітей повчання і застороги, аби не помилитися у сьогоднішні.

Людмила ДЕЙНЕКА.
Фото автора.

Коли приходять Великдень, Бог відпускає душі померлих на землю. На Провідну неділю вони мають повернутися назад. Цю неділю називають ще Дарна, Радониця, Томина тощо. За повір'ям, Ісус прийшов до своїх апостолів, але Тома не повірив, що Христос воскрес: "Не повірю, доки не вложу моїх пальців у Його рани...". Саме після цього він повірив у Христа воскресіння. Звідси й назва — Томина неділя.

Томина неділя завершує цикл Великогаївського посту і Великодніх свят. У цю неділю українці вшановують пам'ять предків, організують проводи або поминання померлих. Дотримання давніх звичаїв і традицій має для українського народу велике значення, адже об'єднує сім'ї, родини, покоління. Це не просто привід зустрітися з родичами, це час духовного єднання людей, самовдосконалення і милосердя. Слово і молитва у цей час спрямовані на внутрішнє очищення та оновлення.

Прикметно, що саме на завершення Великодніх свят у неділю, 27 квітня, в будинку культури с. Ігровиця відбувся святковий концерт, який поєднав людей словом пошани до минулого і сьогоднішнього, широю молитвою за краще майбутнє. Зі вступним словом перед присутніми виступили настоятелі церкви Преподобної Параскеви Тарнавської УГКЦ о. Роман Дутчак та о. Віталій Липчак УПЦ с. Ігровиця, спільно помолитися за здоров'я, за Україну. Перша частина святкової програми розпочалася великодніми піснями та віршами, які виконували хористи церковного хору церкви Преподобної Параскеви Тарнавської УГКЦ Роман Халява, Петро Луцко, Саверин Тимочко, Ігор Дейнека, Надія Сович, Леся Качуровська, Ольга Дейнека, Надія Дейнека.

Другу частину концерту присвятили героям Небесної сотні, яких вшанували хвилиною мовчання. Ігровицький сільський голова Галина Голик зі словами на очах продекламувала вірш, присвячений героям Небесної сотні. Глядачі мали

Мова єднання

Учасники святкового концерту у будинку культури села Ігровиця.

змогу подивитися сценку "Герої не вмирають" (автор — директор будинку культури с. Ігровиця Юлія Чупик), яка розчулила до глибини душі.

Третя частина святкової програми була присвячена 200-й річниці з дня народження Великого Кобзаря. Учні Ігровицької ЗОШ I-II ст. читали вірші, виконали пісні. Незабутнє враження справили на глядачів наймолодші учасники концерту Вадимко, Улянка та Мартуся.

Святкові заходи вкотре довели, що в

Ігровиці є талановита молодь: солісти новоствореної групи "EVERI STRIDE" Руслан Бойко та Роман Загалюк виконали авторську пісню "Як добре, мамо, що ти є!". Оксана Качан подарувала глядачам чудовий настрій чарівним виконанням пісень "Куди це ви, мамо?", "Журавлина доля". Пісню "Три поради" виконали Оксана Качан та Юлія Чупик, "Калиновий край" виконали учениці Ігровицької ЗОШ I-II ст. Анастасія Мізьолик, Тетяна Франківська та Галина Мокрицька, "Мова єд-

нання" — Катя Литвин, Уляна Луцко, Вікторія Біловус. Ансамбль дівчат виконав пісню "Веселкова", Вікторія Пачковська прочитала вірш "Лілея". На святковий концерт також приїхав танцювальний колектив "Веселі нотки" будинку культури с. Мишковиці (художній керівник — Тетяна Гонтарук).

На завершення святкового дійства директор БК с. Ігровиця Юлія Чупик висловила вдячність усім, хто допоміг в організації концерту.